

Sairaalassa herkästi leviävät gastroenteriitit: norovirus ja *Clostridium difficile*

Epäilyn kriteerit:	
Norovirus	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kotisyntyiset oireet: raju akuutti oksennus- ja ripulitauti – erityisesti jos norovirusta on ollut liikkeellä. 2. Sairaalasyntyiset oireet: oireilu (raju oksennus/ripuli) alkaa > 72h sairaalaan tulosta tai osastolla toisella potilaalla on saman taudin oireita.
Clostridium difficile	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kotona alkanut ripuli potilaalla, joka on saanut systeemimikrobilääkitystä 6 viikon sisällä 2. Mikä tahansa sairaalassa alkanut ripuli.
<p>Norovirus ja <i>Clostridium difficile</i> leviävät pääasiassa kosketustartuntana, uloste-käsi-suureittiä henkilöstä toiseen. Tartunta on mahdollinen myös kontaminoituneiden pintojen välityksellä. Norovirus voi myös aerosoloitua oksennuksesta. Tavanomaisten varotoimien lisäksi noudatetaan kosketusvarotoimia (käytetään suojakäsineitä ja hihallista suojaesiliinaa tai -takkia sekä kirurgista suu-nenäsuojainta lähihoidossa eriteroiskevaaran takia).</p> <p>Tiedota muita hoitoon osallistuvia varotoimista, ks. potilaan kuljetus sairaalassa. Apotti-potilastietojärjestelmässä infektiovarotoimet merkitään rakenteisesti järjestelmään ja ne näkyvät potilaan tietopalkissa (vasemmalla).</p>	
Varotoimien kesto	<ol style="list-style-type: none"> 1. Norovirus: 48 tuntia oireiden päättymisestä, altistuneilla 48 h kontaktista oireilevaan 2. <i>Clostridium difficile</i>: 48 tuntia oireiden päättymisestä, altistuneilla tavanomaiset varotoimet ja oireiseuranta
Huone	<p>1 hh jossa oma wc. Jos oireisille ei ole yhden hengen huonetta, voidaan kohortoida samaan huoneeseen samaa tautia sairastavat. Norovirusepidemiassa samaa tautia sairastavat, tautiepäilyt ja altistuneet voidaan tarvittaessa kohortoida samaan huoneeseen</p>
Tiedottaminen ja ohjaus	<p>Huoneen sisäoveen tai sulkutilaan laitetaan gastroenteriittipotilaan kosketusvarotoimikyltti.</p> <p>Laboratorionäytetilauksiin merkitään <i>kosketusvarotoimet</i>.</p> <p>Jatkohoitopaikkoja ja toimenpideyksiköitä tiedotetaan varotoimista.</p> <p>Välttämättömät vierailut henkilökunnan ohjauksessa.</p>

<p>Potilassiirrot</p>	<p>Katso: Potilaan kuljetus sairaalassa. Oireisen noroviruspotilaan siirto eri yksikköön vain välttämättömässä tapauksessa.</p>
<p>Käsihygienia</p>	<p>Hoidettaessa noropotilasta suositellaan käytettäväksi käsihuuhteena 90% alkoholi-huuhdetta.</p> <p>Desinfioi kädet (Desinfektio-tekniikka) ja pue/vaihda suojakäsineet</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ennen kuin kosketat potilasta tai hoitoympäristöä (1) • Juuri ennen aseptista toimenpidettä (2) • Heti eritteiden käsittelyn jälkeen (3) <p>Riisuttuasi suojakäsineet potilaan luota tai huoneesta lähtiessäsi (4) pese kädet vedellä ja saippualla ennen käsien desinfioimista.</p> <p>Nejlä muistisääntöä HYVÄÄN KÄSIHYGIENIAAN</p> <p>1 Ennen kuin kosketat potilasta tai potilaan lähiympäristöä 2 Juuri ennen aseptista toimenpidettä 3 Heti eritteiden käsittelyn jälkeen 4 Potilasta tai potilaan lähiympäristöön koskettamisen jälkeen</p>
<p>Potilas- ja vuodevaatteet</p>	<p>Potilas- ja vuodevaatteet vaihdetaan päivittäin ja tarvittaessa.</p>
<p>Tutkimus- ja hoitovälineet</p>	<p>Huoneeseen varataan potilaskohtaiset välineet</p>
<p>Likapyykki</p>	<p>Eritteinen pyykki pakataan ensin sulavaan pyykkipussiin ja sen jälkeen muovipussiin.</p>
<p>Siivous ja desinfektioaineet</p>	<p>Eritetahrat: Eritetahra imeytetään ensin kertakäyttöliinaan, minkä jälkeen alue pyyhitään pintadesinfektioaineella eli 3,5 % peroksygeenilla (Oxivir®) tai kloori 1000 ppm:llä.)</p> <p>Siivous: Huone siivotaan viimeisenä huonekohtaisilla siivousvälineillä ja desinfektioaineella</p> <p>Desinfektioaineet:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Norovirus: Virkon 1%, Kloori 1000 ppm tai Oxivir Plus 3,5 % 2) Clostridium difficile: Kloori 1000 ppm tai Oxivir 15 % <p>Erityisen huolella puhdistetaan huoneen kosketuspinnat ja saniteetitilat. Huoneen loppusiivous tehdään, kun potilaat ovat poistuneet, tai kun oireiden loppumisesta on kulunut 48 tuntia. Epidemiatilanteissa myös henkilökunnan tauko- ja saniteetitilat siivotaan desinfektioaineella.</p>

Potilaan käsihygienia	Potilaita ohjataan käsien vesi-saippuapesussa sekä desinfioimaan kädet alkoholihuuhteella.
Epidemiatilanne	<p> Norovirus: Epidemiaepäilyssä ota yhteys hygieniahoitajaan. Mahdollisesta näytteenotosta sovitaan infektio­lääkärin tai hygieniahoitajan kanssa. Sairastuneet potilaat ja henkilökunta kirjataan <u>seurantarivilistalle</u>. Vierailuja rajoitetaan. </p> <p> <i>Clostridium difficile</i>: Epidemiaepäilyssä ota yhteys hygieniahoitajaan. Vain oireisista potilaista otetaan <i>Clostridium difficile</i> –ulostenäyte –CldTNhO 6141 </p>